

Uzasadnienie

W związku z przyjętymi w 2019 roku przez Sejm i Senat Rzeczypospolitej Polskiej oraz Radę Ministrów regulacjami prawnymi, skutkującymi jednoczesnym ograniczeniem dochodów samorządów i znaczącym zwiększeniem ich wydatków, zwracamy się z prośbą o podjęcie podczas prac nad budżetem państwa na rok 2020 i lata następne działań zapewniających adekwatność zasilania finansowego do zakresu nałożonych na samorzady zadań oraz rozpoczęcie prac legislacyjnych przywracających stabilność finansów samorządowych.

Wspomniane decyzje mają bezpośredni wpływ na możliwość realizacji przez samorzady nowych, potrzebnych i oczekiwanych przez mieszkańców inwestycji, w tym przewidzianych w programach dofinansowywanych przez Unię Europejską oraz Rząd. Pogorszenie naszej sytuacji finansowej oznacza w Mieście Ełku rezygnację lub przesunięcie w czasie z realizacji planowanych wcześniej inwestycji.

Samorząd Miasta Ełku ma znaczne trudności z podjęciem nowych inwestycji, a na realizację inwestycji kontynuowanych, musi emitować obligacje.

Dzieje się tak pomimo różnych działań oszczędnościowych, które podejmujemy realizując zadania inwestycyjne i bieżące, np. termomodernizacje budynków szkół, przedszkoli, instytucji publicznych oraz budynków mieszkalnych; wymianę oświetlenia sodowego i rtęciowego na LED-owe; realizując zamówienia wspólne w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną i usługi telekomunikacyjne; stosując rozwiązania z zakresu energii odnawialnej; zakupując nowe autobusy hybrydowe o napędzie elektryczno-spalinowym; stosując elektroniczne sensory w oświetleniu, sygnalizacji i transporcie miejskim.

Samorząd Miasta Ełku uważa, że wiele podjętych przez Rząd decyzji na rzecz obywateli jest słuszna – wzrost płacy minimalnej, obniżenie podatku PIT, wzrost wynagrodzeń nauczycieli. Jednak nie zostało wzięte pod uwagę, że regulacje te w drastyczny sposób pogarszają sytuację finansową samorządów, gdzie następuje spadek wpływów podatkowych, a część oświatowa subwencji ogólnej nie pokrywa rządowych regulacji kierowanych do nauczycieli. Konsekwencją tego jest konieczność ponoszenia ze środków innych niż subwencja nakładów na oświatę. W przypadku miasta Ełku wydatki na oświatę oraz edukacyjną opiekę wychowawczą wyniosą w roku 2020 – 99 mln zł, część oświatowa subwencji ogólnej wraz z dotacją na przedszkola wynosi 49 mln zł (46,5 mln subwencja, 2,5 mln zł dotacja). Pozostała kwota - 50 mln zł dokładana jest z budżetu miasta. Podwyżka wynagrodzeń dla nauczycieli zwiększa wydatki Miasta o ok. 7,5 mln zł, a podwyżka płacy minimalnej osób zatrudnionych tylko w administracji i obsłudze w oświacie to 4,2 mln zł. Oznacza to, że luka w finansowaniu oświaty w wynagrodzeniach, przy wzroście subwencji tylko o 2,5 mln zł dla naszego miasta, to 9,2 mln zł.

Do tego należy dodać, że skutkiem wprowadzonych zmian w podatku od osób fizycznych jest zmniejszenie wpływów budżetowych o około 5 mln zł. Inną kwestią jest wzrost cen zakupu energii

elektrycznej o 65 %, a także niedoszacowanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej o około 600 tys. zł.

Wszystko to obniża zdolność samorządu Miasta Ełku do zaspokajania bieżących potrzeb mieszkańców, m.in. w zakresie pełnej realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, ochrony środowiska, transportu publicznego, utrzymania i modernizacji dróg, kultury, sportu, ale również w zadaniach oświatowych, w szczególności biorąc pod uwagę konieczność rezygnacji z pilnych remontów ze względu na brak środków.

Wnosimy, by te niedobory zostały wzięte pod uwagę i zrekompensowane poprzez odpowiednie regulacje prawne. Jedną z postulowanych propozycji jest zwiększenie udziałów w podatku PIT. Rozwiązaniem dla oświaty może być zastąpienie określonej części oświatowej subwencji ogólnej dotacją celową na wynagrodzenia nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi. Samorząd zaś ponosiłby koszty wydatków związanych z utrzymaniem obiektów, zakupami i wyposażeniem. Postulujemy również, by państwo w ramach rządowych programów wspierało finansowo budowę nowych szkół i przedszkoli.

Prosimy także o wzięcie pod uwagę rosnącej destabilizacji gospodarki odpadami, która jest wynikiem braku oczekiwanych rozwiązań systemowych i jednoczesnego rozchwiania rynku wysegregowanych surowców wtórnych oraz drastycznie rosnących kosztów transportu odpadów komunalnych. Efektem tej sytuacji oraz przyjętych zmian prawnych jest wzrost opłaty śmieciowej w samorządach gminnych. W chwili obecnej – przygotowując postępowanie przetargowe w zakresie gospodarki odpadami - musimy liczyć się – podobnie jak stało się to we wszystkich samorządach – ze wzrostem cen. Rozwiązaniem na nieobciążanie mieszkańców, obywateli państwa, drastycznymi kosztami, jest zmiana przyjętych rozwiązań i zastosowanie klauzuli jeżeli jest to nieuzasadnione ekonomiczne lub ze względów społecznych. Tak zakładają w swych przepisach w tym zakresie instytucje unijne.

W przypadku niepodjęcia niezwłocznych działań przez odpowiednie instytucje w zakresie postulowanych rozwiązań lub zmian, samorząd miasta Ełku wystąpi do 30 czerwca 2020 r. na drogę prawną, dochodząc swoich roszczeń i praw.

Mając powyższe na uwadze, wnosimy jak na wstępie.

Przewodniczący Rady Miasta Ełku

Włodzimierz Szelażek